

REVISTA DEL CEIB

Número 02/2015

Sumari

Editorial Informe del sistema educatiu de les Illes Balears	3
El Consell Escolar es renova Acomiadament i benvinguda de consellers	3
Reunions del CEIB Reunions realitzades novembre-desembre 2015	4-8
Pla d'Actuacions del CEIB 2016 Informe del sistema educatiu de les Illes Balears	9
Entrevista Entrevista a Joan Rado	10-13
Bones pràctiques educatives CEIP Joan Miró: les comunitats d'aprenentatge L'escola Son Serra de Palma, Premi Nacional d'Educació per la implantació de la música	14-15
El nostre patrimoni escolar L'Escola Normal de les Illes Balears	18
El CEIB a la premsa	19
Normativa Nomenaments i cessaments dels membres del CEIB	19

CONSELLERIA D'EDUCACIÓ I
UNIVERSITAT

CONSELL ESCOLAR
DE LES ILLES BALEARS

Revista del CEIB

Redacció i maquetació: Secretaria del
CEIB

Edició: CEIB 2015

Aquesta revista respecta en tot moment la llibertat d'expressió dels col·laboradors. Per això, els articles reflecteixen únicament idees personals.

INFORME DEL SISTEMA EDUCATIU DE LES ILLES BALEARS

Una de les tasques més interessants i, a la vegada, més complexes de les que duu a terme el CEIB és l'elaboració de l'informe anual sobre el sistema educatiu de les Illes Balears.

Aquesta comesa té dues parts imprescindibles: en primer lloc, la recollida de dades sobre els diferents components del sistema educatiu seleccionats per ser avaluats; i, en segon lloc, la mateixa avaluació, de la qual sorgiran conclusions i, d'aquestes, les propostes de millora.

La principal qualitat de la primera part és la fiabilitat de les dades obtingudes. Cal consultar diferents fonts i contrastar-les i, després, decidir si ho són, fiables.

En canvi, el principal valor de la segona part, en la qual s'avaluen les dades, és la feina cooperativa. La revisió de les dades donades per bones s'ha de fer amb la participació dels diferents sectors que constitueixen el CEIB. La importància de l'informe és proporcional a aquesta feina compartida.

Ben aviat iniciarem l'elaboració de l'informe del sistema educatiu corresponent al curs 2013-2014. Ara, l'equip tècnic del CEIB està recollint les dades més significatives basant-se en els elements assenyalats a la darrera reunió de la Comissió Permanent. L'estudi de les dades el duran a terme els membres d'aquesta Comissió en les properes reunions.

És el nostre desig que el resultat pugui ser presentat i aprovat a final de curs amb el màxim consens possible.

Pere Carrió, president del CEIB

EL CONSELL ESCOLAR ES RENOVA ACOMIADAMENT I BENVINGUDA DE CONSELLERS

El Consell Escolar, com a màxim òrgan consultiu en matèria d'ensenyament no universitari, afavoreix l'intercanvi d'idees i contribueix amb les seves aportacions a la millora del sistema educatiu.

La seva composició, en concordança amb les funcions que exerceix, suposa una àmplia representació dels interessos socials i professionals en el camp de l'educació a les Illes Balears. També garanteix i promou la riquesa, la diversitat i la participació efectiva de tots els sectors implicats dels diferents àmbits de l'educació.

Tal com recull la normativa, el Consell Escolar es va renovant de manera sectorial, i és en aquest moment de renovació quan el president del Consell Escolar de les Illes Balears i el seu equip volem expressar l'agraïment als consellers que han finalitzat el seu mandat per la seva participació i col·laboració en les tasques del CEIB.

També volem donar la benvinguda als nous consellers i encoratjar-los a continuar la tasca iniciada per millorar la qualitat i el funcionament de l'educació.

REUNIONS REALITZADES NOVEMBRE-DESEMBRE 2015

REUNIÓ	DATA LLOC	PRINCIPALS TEMES TRACTATS
Comissió Específica d'Ordenació i Innovació del Sistema Educatiu	03/11/2015 Seu del CEIB	Estudi de l'esborrany de l'avantprojecte d'ordre del conseller d'Ed-d'Educació i Universitat per la qual es regulen l'organització i el règim de funcionament de la xarxa de centres de professorat de les Illes Balears (Informe 6/2015).

Comissió Específica d'Ordenació i Innovació del Sistema Educatiu duta a terme dia 03-11-15 (seu del CEIB)

REUNIÓ	DATA LLOC	PRINCIPALS TEMES TRACTATS
Comissió Permanent	12/11/2015 Seu del CEIB	Debat i aprovació de l'Informe 6/2015 i elevació al Ple. Informació i concreció d'alguns aspectes del Pla d'Actuacions del CEIB. (ISE, Pacte per l'Educació, composició del CEIB i eines de comunicació del CEIB amb la comunitat educativa).

Comissió Permanent duta a terme dia 12-11-15 (seu del CEIB)

PLE D'1 DE DESEMBRE DE 2015

REUNIÓ	DATA LLOC	PRINCIPALS TEMES TRACTATS
Ple	01/12/2015 IES Juníper Serra	Presca de possessió dels nous membres del Ple del CEIB (representants del Consell Insular de Menorca, de pares i de mares i de l'Administració local). Intervenció del conseller d'Educació i Universitat per explicar els pressuposts. Intervenció dels membres del CEIB sobre el punt anterior. Elecció dels membres dels grups de la Comissió Permanent en els quals s'hagi produït una vacant. Ratificació de l'elecció dels nous membres de la Comissió Permanent. Aprovació de l'Informe 6/2015.

Consellers i conselleres del CEIB a la sala d'actes de l'IES Juníper Serra on es duagué a terme el Ple

INTERVENCIÓ DEL CONSELLER D'EDUCACIÓ I UNIVERSITAT PER EXPLICAR ELS PRESSUPOSTS

El passat 1 de desembre de 2015, el conseller d'Educació i Universitat, acompanyat del secretari general tècnic, el senyor Francesc Gálvez, va presentar el pressupost d'educació per a l'any 2016 davant el Ple del CEIB. El senyor Martí March explicà que els pressuposts de la CAIB són un reflex de la voluntat política del Govern de les Illes Balears de reconstruir de forma progressiva l'estat del benestar i donar prioritat a la salut, l'educació, els serveis socials i l'ocupació. Exposà que el projecte de pressupost de la CAIB per a l'any 2016 ascendeix a 4.240 ,9 milions d'euros, dels quals 775,65 es dedicaran a educació, la qual cosa suposarà un increment del 5,36 % respecte de l'any anterior. Afegí que aquest pressupost s'emmarca dins el període d'una legislatura que marcarà una línia política de diàleg i d'acords, tant amb l'ensenyament públic com amb l'ensenyament privat concertat, i apostà per recuperar el debat pedagògic amb la comunitat educativa en temes com els currículums, l'autonomia de centre, l'ensenyament de les llengües i l'organització escolar, entre d'altres.

Una vegada acabada la seva intervenció, es va obrir un torn de paraules perquè els consellers i les conselleres poguessin fer-li preguntes.

D'esquerra a dreta: Joana Maria Mas (vicepresidenta del CEIB), Francesc Gálvez (secretari general tècnic), Martí March (conseller d'Educació i Universitat), Pere Carrió (president del CEIB) i Margalida Salom (secretària del CEIB)

INFORME SOBRE EL PROJECTE D'ORDRE PER LA QUAL ES REGULEN L'ORGANITZACIÓ I EL RÈGIM DE FUNCIONAMENT DE LA XARXA DE CENTRES DE PROFESSORAT DE LES ILLES BALEARS

Durant els mesos d'octubre i novembre de 2015 el Consell Escolar de les Illes Balears (CEIB) ha estudiat el Projecte d'ordre per la qual es regulen l'organització i el règim de funcionament de la xarxa de centres de professorat de les Illes Balears i ha elaborat un informe (6/2015) per millorar aquesta norma, el qual ha estat remès, durant el mes de desembre, a la Conselleria d'Educació i Universitat.

Dins el període establert, varen presentar aportacions i esmenes al Projecte d'ordre els consellers i les conselleres en representació de: FELIB, FETE-UGT, STEI i UIB.

L'Informe fou elaborat mitjançant el treball col·laboratiu i el consens en el marc de la Comissió Específica d'Ordenació i Innovació del Sistema Educatiu i fou aprovat per unanimitat en la sessió ordinària del CEIB celebrada el dia 1 de desembre de 2015. L'esmentat Informe inclou quatre consideracions i recomanacions generals, vint propostes de millora referides a l'articulat i quatre recomanacions generals entorn a la formació permanent del professorat.

En una de les consideracions generals, el CEIB destaca que hi ha elements suficients per modificar i adaptar el Decret 68/2001, del qual depèn la normativa que ara es revisa, ja que aquesta es basa en la LOGSE.

D'entre les propostes de millora, destaca que el CEIB proposa que tant els assessors com els directors dels centres de professorat facin un curs de formació durant el primer any; que els assessors presentin un projecte de treball sobre el lloc de feina i se'ls faci una entrevista personal, i que, en els casos en què l'Administració hagi de nomenar assessors o directors per manca de persones candidates o pel fet que els candidats no superin la fase de concurs, sempre nomeni persones que compleixin els requisits sol·licitats a la convocatòria de concurs de mèrits.

Finalment, en el capítol de consideracions en relació amb la formació permanent del professorat, es demana, entre altres aspectes, la posada en funcionament de la Comissió de Formació Permanent de les Illes Balears. També es creu convenient que es valori la tasca dels representants del professorat als centres docents i es proposa que disposin d'hores de compensació horària. Finalment, se sol·licita que cada centre doni publicitat als horaris de les persones que integren els equips pedagògics dels centres.

Miquel F. Oliver Trobat
Ponent de l'Informe i representant de la UIB

D'esquerra a dreta: Joana Maria Mas (vicepresidenta del CEIB), Miquel Oliver (ponent de l'Informe) Pere Carrió (president del CEIB) i Margalida Salom (secretària del CEIB)

Consellers i conselleres del CEIB i convidats durant la ponència de Miquel Oliver

REUNIONS	DATA LLOC	PRINCIPALS TEMES TRACTATS
Comissió Permanent	09/12/2015 Seu del CEIB	<p>Es designen els ponents per a l'elaboració dels informes 7/2015, 8/2015 i 9/2015 sobre les normes següents:</p> <p>-Projecte de decret de modificació del Decret 32/2014, de 18 de juliol, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears, de l'Ordre de 21 de juliol de 2014 per la qual es desplega el currículum de l'educació primària i de l'Ordre de 6 de març de 2015 sobre l'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes de l'educació primària a les Illes Balears. (Informe 07/2015) Ponent: Joana Maria Mas Cuenca</p> <p>-Projecte de decret de modificació del Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears i de l'Ordre de 20 de maig de 2015 per la qual es desplega el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears i l'annex. (Informe 08/2015) Ponent: Enric Pozo Mas</p> <p>-Projecte de decret de modificació del Decret 35/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum del batxillerat a les Illes Balears i de l'Ordre de 20 de maig de 2015 per la qual es desplega el currículum del batxillerat a les Illes Balears. (Informe 09/2015) Ponent: Pere Carrió Villalonga</p> <p>La Comissió Específica d'Ordenació i Innovació del Sistema Educatiu serà l'encarregada d'estudiar els tres informes.</p> <p>Pla de treball (índex ISE, composició del CEIB i Pacte per l'Educació).</p>

Comissió Permanent de dia 09-12-15

Comissió Permanent de dia 21-12-15

REUNIÓ	DATA LLOC	PRINCIPALS TEMES TRACTATS
Comissió Permanent	22/12/2015 Seu del CEIB	<p>Es designa com a ponent de l'informe 10/2015 sobre Avantprojecte d'Ordre del conseller d'Educació i Universitat que regula el procés d'adscripció, admissió i matriculació d'alumnes als centres sostinguts totalment o parcialment amb fons públics als nivells de segon cicle d'educació infantil, educació primària, educació secundària obligatòria, batxillerat i educació especial, el Sr. Antoni Baos Relucio i la Comissió Específica de Planificació, Construccions i Equipament s'encarregarà de fer l'estudi</p>

JUNTA DE PARTICIPACIÓ DELS CONSELLS ESCOLARS AUTONÒMICS

El dia 27 de novembre, es va reunir a Madrid la Junta de Participació dels Consells Escolars Autònòmics, que va aprovar que el tema de les properes jornades estatals seria «El pacte educatiu».

Junta de Participació dels Consells Escolars Autònòmics

La Junta de Participació dels Consells Escolars Autònòmics representa la participació de l'àmbit territorial de les comunitats autònomes. Està integrada pels presidents dels 17 consells escolars autònòmics i la presideix el president del Consell Escolar de l'Estat.

COMPOSICIÓ ACTUAL

CONSELLS ESCOLARS	PRESIDENT/PRESIDENTA
Consell Escolar de l'Estat	Francisco López Rupérez
Consejo Escolar de Andalucía	Ernesto Gómez Rodríguez
Consejo Escolar de Aragón	Carmen Martínez Urtasun
Consejo Escolar del Principado de Asturias	Alberto Muñoz González
Consejo Escolar de Cantabria	Jesús Gutiérrez Barriuso
Consejo Escolar de Castilla-La Mancha	Pilar Guillén Soto
Consejo Escolar de Castilla y León	Marino Arranz Boal
Consell Escolar de Catalunya	Ferran Ruiz Tarragó
Euskadiko Eskola Kontseilua	Miren Maite Alonso Arana
Consejo Escolar de Extremadura	Reyes Abel Hernández Blázquez
Consello Escolar de Galicia	Fernando del Pozo Andrés
Consell Escolar de les Illes Balears	Pere Carrió Villalonga
Consejo Escolar de Canarias	M ^a Dolores Berriel Martínez
Consejo Escolar de la Comunidad de Madrid	Rafael Carbonell Peris
Consejo Escolar de la Región de Murcia	Juan Castaño López
Nafarroako Eskola Kontseilua	Aitor Etxarte Berezibar
Consejo Escolar de La Rioja	Luis Torres Sáez-Benito
Consell Escolar de la Comunitat Valenciana	Encarna Cuenca Carrión

L'INFORME DEL SISTEMA EDUCATIU: UN REPTE CAP A LA MILLORA DE L'EDUCACIÓ DE LES NOSTRES ILLES

Un dels objectius del Consell Escolar és elaborar de forma anual un informe sobre el sistema educatiu de l'ensenyament no universitari de les Illes Balears.

En aquests moments, correspon elaborar l'informe del curs escolar 2013-2014, que va estar marcat per una situació política, econòmica i social complexa i negativa per a l'educació. Un curs emmarcat en un context en què es varen aplicar importants retallades, tant econòmiques com de personal, als centres educatius, la qual cosa va provocar un augment de les ràtios d'alumnes per aula i una desatenció de l'alumnat amb una situació més desfavorida.

Un altre aspecte molt rellevant d'aquest curs fou que l'Estat va aprovar i aplicar la LOMCE, amb repercussions directes sobre les competències dels consells escolars de centre i l'inici de les avaluacions de diagnòstic. A les nostres illes, a més d'això, s'hi ha d'afegir tot el que va suposar la imposició del TIL (Tractament Integrat de Llengües): un programa implementat sense tenir en compte l'autonomia dels centres, ni les característiques d'aquests, ni la formació del professorat que havia d'impartir aquestes àrees; en definitiva, una normativa que no estava basada en la realitat dels nostres centres i que es va aplicar sense el consens dels òrgans corresponents.

Comissió Permanent duta a terme dia 12-11-15

Tota aquesta situació incideix en l'estudi que ens pertoca elaborar. Per això, consideram que s'ha de tenir en compte per dur a terme una anàlisi objectiva del sistema educatiu del moment, així com per fer propostes de millora per aconseguir una educació de qualitat.

L'estructura de l'informe

Abans de començar l'informe, s'ha dut a terme una recerca d'allò que volem analitzar, amb la finalitat de tenir clares les dades que són necessàries per fer l'estudi corresponent.

A partir d'aquí s'ha elaborat un índex consensuat pels membres de la Comissió Permanent del Consell Escolar. Aquest índex consta de tres parts i cada una inclourà una anàlisi de les dades corresponents a l'estudi, unes conclusions i unes propostes de millora, que seran unes recomanacions adreçades a les administracions educatives i altres organismes competents perquè les tinguin en compte a l'hora d'elaborar els seus plans.

La primera part es refereix al sistema educatiu de les Illes Balears i s'hi estudien el marc legal, el context i la relació d'aquest amb els alumnes, els professors, les famílies, etc.

La segona part, que titulam «L'estat del sistema educatiu de les Illes Balears», se centrarà en els components de la comunitat educativa i hi drem a terme una anàlisi des del punt de vista dels diferents col·lectius: Administració autonòmica, consells insulars, ajuntaments, consells escolars insulars, sindicats, famílies, patronals, cooperatives, Col·legi de Llicenciats, Universitat, associacions d'alumnes, etc.

La tercera part inclourà les conclusions i les propostes d'actuació a partir de l'anàlisi dels apartats anteriors.

Des del Consell Escolar ens il·lusiona pensar que, amb l'anàlisi i les propostes d'aquest informe, podrem contribuir a millorar l'educació i el futur dels nostres joves.

ENTREVISTA A JOAN RADO, DIRECTOR DEL CEIP JOAN MIRÓ, DE PALMA

Joan Rado, director del CEIP Joan Miró

1. Com va sorgir la idea del "model comunitari d'escola" que heu implantat al vostre centre?

Va sorgir com a resposta a l'interrogant de per què el nostre alumnat, malgrat els esforços fets per millorar l'organització i la metodologia del centre, no millorava pel que fa a aprenentatges curriculars. Marchesi, al seu llibre *¿Qué será de nosotros, los malos alumnos?*, planteja, basant-se en un informe de l'OC-OCDE, que el fracàs escolar és el resultat d'aquests tres factors:

Psicològics: factors cognitius i psicoafectius de l'alumne.

Institucionals: factors referents al centre escolar, a mètodes inadequats, a un currículum pobre, a escassetat de recursos.

Socioculturals: context social de l'alumne i característiques de la seva família.

Aquest darrer factor mai havia estat un motiu perquè intervení el nostre equip docent.

El coneixent de treballs científics basats en estudis estadístics ens confirmaren la correlació existent entre el context social de l'alumne, el nivell d'estu-

dis del progenitors i el fracàs/èxit escolar. A partir de la certesa de la necessitat d'aproximar-nos a la COMUNITAT per aconseguir un millor aprenentatge dels nostres alumnes, obrírem un procés, en un primer moment intern, vers la reflexió i la recerca d'un nou model d'escola. Fou d'aquesta manera que iniciàrem la formació amb diversos professionals ³/₄ Ramón Flexa (UB), Joan Travers (Universitat Jaume I, de Castelló), Antonio Santana (Institut Marco Marchioni)³/₄, però sobretot ens basàrem en la nostra realitat, en l'anàlisi d'aquesta i en el nostre posicionament professional definit.

En un segon moment, obrírem aquest espai de reflexió a la comunitat pròxima ³/₄ famílies, associacions, entitats i altres institucions³/₄ fent algunes jorna-

des de reflexió conjunta, però sobretot obrint espais de trobada i treball conjunt. Al mateix temps, com a membres de la comunitat del barri Nou Llevant, ens implicàrem activament en diferents organitzacions i moviments veïnals: Consell de Barri, Xarxa Teranyina, Xarxa Educativa.

2. Quines són les característiques del vostre alumnat i les condicions de feina que teniu?

Si haguéssim de definir el nostre alumnat amb una paraula podríem dir diversitat. Les experiències vitals, el bagatge cultural, el nivell de coneixement i les seves capacitats suposen un potencial actiu. A l'escola pretenen treure profit d'aquest actiu des del coneixement i el respecte i, alhora, donar els elements necessaris per a la cohesió i el sentiment de pertinença a una comunitat pròxima i a un espai geogràfic i cultural més ampli: les Illes.

Les nostres condicions de feina parteixen d'una visió positiva i optimista del nostre alumnat i de les seves famílies. A partir d'aquesta premissa, sols cal fer-nos preguntes i cercar respostes.

Podem esperar un desenvolupament equilibrat i un bon nivell d'aprenentatge en aquell alumne que viu una situació d'estrès emocional? La resposta és òbvia; per tant, es tracta de trobar, a l'escola o fora de

l'escola, els recursos necessaris per pal·liar o solucionar aquesta problemàtica. Entre altres recursos, l'escola ha establert el que anomenem grups d'ajuda psicomotriu, en els quals, des d'un treball individualitzat i especialitzat, l'alumne troba el temps, l'espai i l'acompanyament necessaris per reconèixer, expressar i afrontar el seu malestar, elements imprescindibles per superar-lo. En altres situacions, des d'una visió privilegiada de l'infant, la resposta vindrà d'una actuació d'acord amb un pla de feina i amb un seguiment a través de xarxes professionals.

A partir de la recerca de fórmules noves i la col·laboració d'organismes, d'associacions i, molt especialment, de persones voluntàries, es multiplica el potencial educatiu/formatiu que exerceix el centre sobre els infants i la comunitat en general. Així, l'escola pot estar oberta des de les 7.30 h fins a les 21 h amb serveis i activitats diverses i econòmicament no oneroses per a les famílies. Aquesta oferta està especialment adreçada als infants del centre, però també hi ha activitats pensades per a la participació/formació dels adults.

Un altre aspecte que voldríem compartir amb altres centres escolars és facilitar la participació de totes les persones de la barriada en aquestes activitats, encara que no estiguin directament vin-

culades a les escoles. Creiem que la protecció i l'educació dels infants, especialment, hauria de ser una tasca de tots els habitants de Nou Llevant i l'obertura de tots els centres a la participació de tots els infants del barri seria un bon començament.

3. Com heu organitzat el funcionament del centre a partir d'aquest model?

Primerament, hem de dir que hem tingut i tenim moltes dificultats per organitzar-ne el funcionament en coherència amb el que és un model de centre comunitari.

El plantejament del funcionament d'un centre segons aquest model s'articula a partir de comissions formades de manera heterogènia: famílies i mestres. També en poden formar part alumnes i voluntaris. Aquestes comissions s'encarreguen del funcionament de diversos àmbits de la vida del centre: hi ha comissions

d'infraestructures, de menjador, d'activitats d'horabaixa, d'innovació metodològica, etc. Per sobre totes aquestes comissions trobem la comissió gestora, formada per un representant de cada una de les comissions anteriors i la direcció del centre. Aquesta comissió és l'encarregada de valorar i dur a terme les decisions que es prenen sectorialment i de les relacions amb l'exterior.

El model de centre comunitari està reconegut a la majoria de les comunitats autònomes de l'Estat. És més: les universitats ofereixen formació específica sobre aquest model i les administracions educatives han elaborat legislació que hi fa referència. La nostra realitat, la de les Illes, inexplicablement és molt diferent. Malgrat que s'han fet gestions amb la Conselleria d'Educació i Universitat i la Universitat de les Illes Balears, mai ha estat possible el reconeixement d'aquest model de centre. Aquest fet im-

Pere Carrió, president del CEIB, i Joan Rado, director del CEIP Joan Miró, durant l'entrevista

plica una duplicitat de funcionament: per una part, un funcionament segons la normativa general $\frac{3}{4}$ òrgans unipersonals i col·legiats $\frac{3}{4}$ i, per una altra, un funcionament basat en comissions. En el nostre cas, i amb molt d'esforç, hem pogut posar en funcionament algunes de les comissions, però mai hem pogut crear la gestora, evidentment la més significativa de totes.

D'altra banda, durant l'anterior legislatura del PP es va imposar el criteri d'obstaculitzar la participació de les famílies i la comunitat a l'escola. Recordem que el consell escolar deixà de tenir la potestat d'aprovar les decisions més importants a la vida del centre i s'enfortí, encara més, la figura del director. Igualment, es va dificultar, amb normativa específica, la inclusió de persones voluntàries al centre. En definitiva, es va optar per un model totalment jerarquitzat, reclus en si mateix, amb una autonomia minvada i amb una ingerència política constant a fi de sotmetre el món educatiu als interessos del partit governant.

Nosaltres no hem renunciat mai, malgrat totes les traves, a conformar l'escola com un espai de diàleg i participació de tots els membres de la comunitat, no sols l'escolar, sinó també la que dona identitat al barri. Com ho hem fet?

En primer lloc, amb una actitud individual i de grup d'interès i respecte per les aportacions de totes les

persones vinculades al centre o al barri i oferint la possibilitat, a les famílies, de baratar el terme col·laboració pel de gestió. La cogestió de diferents àmbits del món escolar $\frac{3}{4}$ escola matiner, menjador escolar, activitats d'horabaixa, etc. $\frac{3}{4}$ crea vincles forts de pertinença, responsabilització i estima vers l'escola a les famílies i la comunitat en general i, alhora, desfà estereotips i prejudicis, amb la qual cosa millora la convivència.

En segon lloc, emprant metodologies que, al mateix temps que afavoreixen la individualització i potencien l'acceleració d'aprenentatges, faciliten també la intervenció a l'aula de famílies i voluntaris.

En tercer lloc, com ja s'ha dit, amb el funcionament de comissions.

I, en quart lloc, amb la creació de diverses xarxes de suport a les famílies, comunitàries i/o professionals, o la intervenció activa en aquestes xarxes.

4. Quins són els aspectes més rellevants del vostre projecte educatiu en relació amb el model comunitari de funcionament?

Sens dubte, la voluntat i el fet d'EDUCAR EN COMUNITAT. Què significa educar en comunitat?

En primer lloc, entendre el procés educatiu/formatiu dels alumnes com un fet compartit entre infants, mestres, famílies, voluntaris i comunitat; saber que el coneixement vertader de l'infant és la suma del co-

neixement de tots aquests agents que l'envolten, que l'evolució positiva dels nins i de les nines és la suma i l'acció conjunta i coherent de cada una de les parts (família, escola i comunitat) en el temps i l'espai en què l'infant es desenvolupa: el centre, ca seva, el barri, etc.

Educar en comunitat, per a nosaltres, també significa que l'escola participi activament en l'establiment d'una xarxa de relació i col·laboració entre les entitats i organitzacions del barri, amb les finalitats següents:

Promoure el desenvolupament comunitari entre el teixit associatiu i les persones del barri.

Promoure l'esport com a eina per desenvolupar la comunicació respectuosa, la disciplina responsable i la integració social i educativa.

Treballar per a la integració social crítica dels col·lectius socials més desfavorits, l'animació sociocultural dels joves i la integració educativa de la infantesa.

Afavorir la comunicació intercultural entre els habitants del barri, com a aportació vital per al desenvolupament de la cultura comuna.

Promoure, a la vegada, xarxes socials per donar suport a les famílies o a les persones mancades de xarxes familiars i que presenten necessitat d'acompanyament.

Potenciar entitats que afavoreixin i estimulin els elements de resiliència d'infants i joves en situació

de dificultat o risc social.

Un segon aspecte prou important és el de promoure elements d'equitat a l'escola cercant fórmules perquè tots els alumnes puguin gaudir d'una bona alimentació, disposin del material necessari, puguin participar en les activitats que es fan: sortides, viatges d'estudis, etc. Aquesta equitat, però, també la volem en un sentit més ampli i per això lluitem perquè el centre disposi d'unes infraestructures i uns equipaments al mateix nivell dels centres que atenen els infants de les famílies benestants de la nostra societat.

5. Quins són els resultats de la implantació d'aquest model? Quins canvis heu observat que s'han produït a conseqüència del canvi de model?

El primer objectiu que ens marcàrem, millorar el rendiment acadèmic de l'alumnat, a poc a poc es va complint si tenim en compte l'evolució dels resultats de les proves avaluadores: internes del centre i externes de l'IAQSE.

Pel que fa al nivell de benestar, satisfacció i motivació de l'alumnat i de les famílies, expressat de distintes formes ³/₄ per mitjà dels seus representats o bé directament al professorat ³/₄, també és molt superior i, sobretot, és compartit per tota la comunitat.

Pel que fa al nivell de conflictivitat o discrepància, hem de dir que, ara, pot-

Pere Carrió, Joan Rado, i Marta Vila, tutora de 3r d'educació primària, durant l'explicació del model comunitari del centre

ser es manifesta més. És lògic si pensem que ara hi ha més oportunitats perquè s'expressi. Ara bé, el que sí que és cert és que, en aquest moment, l'enteniment i la resolució del conflicte és, per a tots nosaltres, de gestió fàcil i satisfactòria.

Finalment, i per no allargar més la relació, apuntarem un altre canvi prou revelador. Amb anterioritat a la definició del nostre projecte actual, l'estabilitat del professorat era mínima i la composició del Claustre de Professors variava significativament any rere any. Aquest fet era motivat pel grau de dificultat de la tasca docent i el nivell d'insatisfacció i malestar que el mateix model de centre, o la manca de model, propiciava. Això condicionava la possibilitat de crear un vertader i efectiu equip docent. Amb els primers canvis ³/₄ escola inclusiva ³/₄ i, sobretot, amb el funcionament de l'escola com a centre comunitari, no sols

s'ha aconseguit un equip professional estable i cohesionat, sinó, també, l'interès de nous mestres de formar-ne part, la qual cosa assegura, sens dubte, la continuïtat del projecte i el millora.

6. Voleu afegir algun aspecte més que creieu important remarcar?

És del tot necessari rompre el determinisme existent entre els diferents grups socials que condiciona les possibilitats de promoció d'uns i fa molt fàcil la perpetuació de la supremacia d'altres. D'altra banda, hem de ser conscients de la importància del paper de l'escola en el manteniment de l'estatus existent, malgrat que això impliqui la impossibilitat de la mobilitat social i el manteniment de sectors exclosos socialment. Cada un de nosaltres ens haurem de demanar quina és la nostra posició com a persones i com a professionals de l'educació.

CEIP JOAN MIRÓ: LES COMUNITATS D'APRENENTATGE

RESUM EXTRET DE L'ANUARI DE L'EDUCACIÓ DE LES ILLES BALEARS 2014

El **CEIP JOAN MIRÓ** està ubicat al barri ciutadà del Polígon de Llevant (actualment, Nou Llevant). El 1973 fou aprovat el PGOU (Pla General d'Ordenació Urbanística de Palma) amb la finalitat de resoldre el problema de l'habitatge sorgit arran dels processos migratoris d'aquells anys. Així es construïren els blocs d'habitatges, pràcticament la totalitat dels quals són de protecció oficial, que conformen el nostre barri i la nostra comunitat.

Les característiques més singulars de les famílies dels nostres alumnes són les següents: En general, són un col·lectiu d'una gran vulnerabilitat econòmica i formen part del sector de la societat mallorquina que amb més força ha rebut i rep els efectes de l'actual crisi econòmica. Presenten una gran dispersió pel que fa al lloc de procedència dels progenitors i, amb freqüència, dels fills. Aquest fet dificulta l'existència d'uns referents comuns i el sentit identitari de pertinença a la nostra illa, a la nostra cultura.

El seu nivell de formació acadèmica sovint és baix i es veu llastat, en alguns casos, pel desconeixement de les llengües oficials de la comunitat autònoma.

Finalment, un altre factor que comparteix un bon nombre de les nostres famílies és el desemparament que sorgeix de la manca d'una xarxa familiar o social que els pugui donar suport i ajuda.

Lloc de procedència de l'alumnat del CEIP Joan Miró:

1. Illes Balears	6. Marroc	12. Uruguai
2. Estat espanyol	7. Guinea Equatorial	13. Bolívia
3. Alemanya	8. Senegal	14. Colòmbia
4. Romania	9. Nigèria	15. Perú
5. Bulgària	10. Equador	16. Xina
	11. Veneçuela	17. Índia

“El centre ha passat de ser tradicional a innovador en organització i gestió per adaptar-nos a l'alumnat.”

“Es tracta d'un plantejament d'escola més ampli, que va més enllà de centrar-se només en el rendiment acadèmic de l'alumnat.”

“Treballem de manera comunitària i en xarxa amb les associacions del barri.”

“Incloem les famílies en les tasques del centre i també aprenem d'elles.”

“Obrim l'aula als pares i a les mares perquè entrin a veure què fan els seus fills.”

“És un model d'escola oberta a la comunitat: ciberaula, clubs esportius i reforç escolar.”

Ciberaula del centre, espai multifuncional del CEIP Joan Miró, obert per a les persones del barri

L'ESCOLA SON SERRA DE PALMA, PREMI NACIONAL D'EDUCACIÓ PER LA IMPLANTACIÓ DE LA MÚSICA

El Ministeri d'Educació, Cultura i Esport ha atorgat el Premi Nacional d'Educació 2015 al CEIP Son Serra de Palma en reconeixement al projecte d'implantació de la iniciació musical i els ensenyaments elementals de música integrats a Infantil i Primària.

El centre destaca en una nota de premsa que ha rebut el premi en la categoria de centres docents i en la modalitat de la millora de l'èxit educatiu.

La finalitat d'aquests premis és el reconeixement

dels centres educatius que desenvolupen projectes que contribueixin a la millora de la qualitat de l'educació, incideix el centre integrat públic d'Educació Infantil, Primària i ensenyaments elementals de música.

Afegeix que actualment és l'únic centre integrat públic de les Balears i un dels pioners de l'Estat que ofereix la possibilitat d'escolarització amb l'opció de cursar de manera simultània els ensenyaments elementals de règim especial de música amb les de règim general d'Educació Infantil i Primària.

Concert d'alumnes del CEIP Son Serra. 24-11-2015

Fotografia: *Última Hora*

Notícia publicada a [ARABALEARS](#) el 24/11/2015

Podeu enviar col·laboracions a la **Revista del CEIB** a l'adreça electrònica següent: revistaceib@gmail.com

L'ESCOLA NORMAL DE LES ILLES BALEARS

Per què es diuen *escoles normals*

Algú encara demana per què rebia el nom d'Escola Normal el centre especialitzat en la formació dels mestres des del moment en què es va crear fins fa pocs anys, quan aquests estudis s'incorporaren plenament als estudis universitaris.

Abans de crear-se les escoles normals, la formació dels mestres depenia dels ordes religiosos o dels gremis d'ensenyants. És a partir de la Il·lustració i, pràcticament, des de la Revolució Francesa quan es produeix el canvi. Els països europeus venen la necessitat de "normalitzar" la professió posant ordre i "norma" a la dispersió de la formació mínima per exercir com a mestre de primeres lletres. I així es creen les primeres escoles normals. Quasi segurament, el nom que reben aquí aquests centres ve directament de la traducció del francès *école normale*.

Antecedents

El primer antecedent a Espanya de formació de mestres el trobam a la **Germandat de Sant Cassià**. El que feia era examinar els futurs mestres i també controlava que les escoles de primeres lletres fossin regentades per persones examinades i aprovades. Aquesta germandat fou aprovada pel rei Felip l'any 1642.

L'Església continuava mantenint escoles monàstiques annexes als convents sense cap tipus de control, però els mestres de les escoles privades i de les mantingudes pels ajuntaments havien de sotmetre's al control de la Germandat de Sant Cassià, a l'estil gremial.

El segon pas en la sistematització de la formació professional del magisteri fou el **Colegio Académico de Maestros de Primeras Letras** (1780), que va substituir l'antiga germandat. Aquesta iniciativa va ser de curta durada, ja que l'any 1791 es converteix en l'**Academia de Primera Educación**. Al mateix temps es creen vuit escoles reials o exemplars, que havien de servir de model per a les altres del regne.

La idea de convertir les acadèmies de primera educació en escoles normals ve d'Europa, on tenen una implantació vinculada a la Revolució Francesa i a l'expansió ideològica d'aquesta per Europa.

Vista del claustre del convent de Sant Francesc, primera seu de l'Escola Normal

Les escoles normals a Espanya

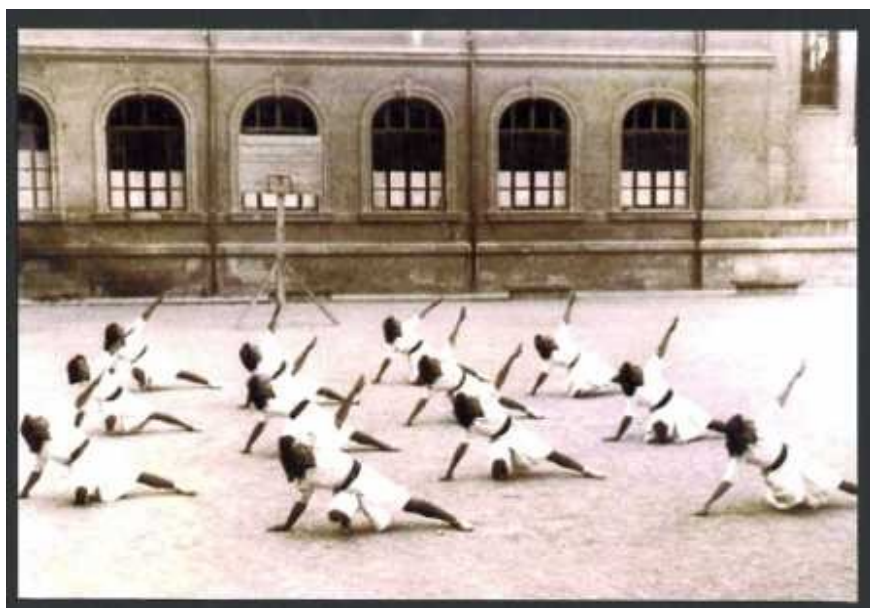
L'any 1804 es va crear a Madrid la **Junta de Exámenes**, amb les atribucions de l'**Academia**, que es va estendre a altres capitals.

Les **escoles normals** apareixen a Espanya coincidint amb el moment de desplegament del nostre sistema escolar després de la mort del rei Ferran VII i la instauració del règim liberal al poder.

No és fins a partir del 1834 que es comença a posar fil a l'agulla. En fou el principal promotor Gil de Zárate, que, juntament amb Pablo Montesino (que va dur la idea de França), va muntar la primera escola normal a Madrid, l'any 1835. Per això, el ministre Moscoso de Altamira va constituir una comissió amb la finalitat d'elaborar un pla general d'instrucció i "la creación de una Normal, en la que se instruyan los profesores de provincias que deben generalizar en ellas tan benéfico método (lancartesiano)". La primera escola normal o **Seminario Central de Maestros del Reino** es va inaugurar el 8 de març de 1839 i en fou el primer director Pablo Montesino.

Acte acadèmic, pati de l'Escola Normal

Alumnes fent una classe de gimnàstica

L'Escola Normal de les Balears

Pocs anys després, l'any 1842, es fundà l'Escola Normal de Mestres de les Balears, també anomenada Seminari de Mestres.

Aquesta primera *Normal* va ocupar un local que pertanyia a l'antic convent dels franciscans de Palma, on ara hi ha el convent i Col·legi de Sant Francesc.

Col·laboraren en la creació d'aquesta institució la Diputació Provincial, l'Ajuntament de Palma, l'Institut Balear i la Societat Econòmica Mallorquina (impulsora de la idea). En fou el primer director Francesc Riutort. Annexa a la Normal hi havia l'Escola Lancasteriana, regentada pel mateix Francesc Riutort, que havia de servir per a les pràctiques.

Els aspirants havien de tenir més de 18 anys i no podien superar els 24; havien de saber llegir i escriure i saber gramàtica castellana i aritmètica. Els estudis duraven dos anys i les matèries que s'hi estudiaven eren: cal·ligrafia, llengua i gramàtica castellanès, aritmètica, geometria, dibuix, geografia i història, física i química, història natural, moral religiosa i pedagogia.

El 17 d'octubre de 1842 s'inaugurava l'Escola Normal de les Balears a l'oratori de Montision.

Grup de professors i alumnes dels anys 30

En els seus orígens l'Escola de Pràctiques annexa a la Normal masculina s'ubicà a les dependències de l'antic convent de Sant Francesc. Al llarg de gairebé dos segles diferents edificis han acollit aquesta escola. Va estar ubicada en un immoble del carrer de la Confraria, a l'edifici de l'actual IES Joan Alcover (1917-1964) a la Via Alemanya, i al carrer del pedagog Joan Capó (1964-1995), on compartia edifici amb l'Escola Normal.

Diferents edificis que va ocupar l'Escola Normal

EL CEIB A LA PREMSA

DATA	PUBLICACIÓ	TITULARS DE PREMSA
01/12/2015	<i>Ara Balears</i>	Primeres passes per recuperar el Consell Escolar de Mallorca
01/12/2015	<i>Última Hora</i>	Al margen: el conseller presenta el presupuesto al CEIB
01/12/2015	<i>Última Hora</i>	El Consell quiere reactivar el Consell Escolar después de años inactivo
02/12/2015	<i>Última Hora</i>	Presupuesto 2016

NOMENAMENTS I CESSAMENTS DELS MEMBRES DEL CEIB

ORDRE	BOIB	CESSAMENT	NOMENAMENT	ORGANITZACIÓ	GRUP
09/11/15	14/11/15	Isabel Simón Serra (S)	Antònia Albertí Tomás (S)	Representants del professorat	A
09/11/15	14/11/15	Josep Castells Baró (T)	Isabel Carnero Martínez (T)	Representants pares d'alumnes	B
09/11/15	14/11/15	Jaume Ribas Seguí (S)	Helena Inglada Grau (S)	Representants pares d'alumnes	B
09/11/15	14/11/15	Joan Carles Verd (T1) Juan Albertí Sastre (S1)	M. Antònia Veny Serra (T1) Neus Serra Cañellas (S1)	Representants de l'Administració local	J
09/11/15	14/11/15	Elisa Mus Gil (T2) Simón Gornés Hachero (S2)	Laia Obrador Pons (T2) Gabriel Pons Pons (S2)	Representants de l'Administració local	J
09/11/15	14/11/15	Eduvigis Sánchez Meroño (T3) Ana Costa Guasch (S3)	Vicenta Mengual Llull (T3) Elena López Bonet (S3)	Representants de l'Administració local	J

VISITAU EL CEIBLOG:

<http://ceibcaib.blogspot.com/>

Consell Escolar de les Illes Balears

c/ Cecili Metel, 11, esc B, 1r D 07003 Palma

Tel.: 971715456

Fax: 971715761

revistaceib@gmail.com

ceib.caib@gmail.com

<http://www.consellescolarib.es/>